

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/180

Karar No : 1980/243

ÖZET : Sıkıyönetim ilan edilen bölgeler dışında politik ve ideolojik saikle işlenen ve bireysel nitelikte olan, sıkıyönetim askeri mahkemeleri el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerikli de bağlantısı bulunmayan suçlara ait davalarını Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mustafa Karatoprak ve Süleyman Dilekçi

O L A Y : Kayseri C.Savcılığı'nca 8.2.1980 günlü iddianamede "10.1.1980 gün müşteki mağdur Ali Yeşil'in, Fevzi Çakmak Mahallesi Çoruh Caddesinde evine giderken sanıklar Mustafa Karatoprak, Süleyman Dilekçi ve yanlarında bulunan açık hüviyetleri tes edilemeyen Menderes Hüseyin ve Tufan isimli şahıslarla karşılaştığı; siyasi görüş ayrılığından sanık Mustafa Karatoprak üzerinde bulunan ve ele geçirilemeyen 6136 sayılı Yas muhalif silahla mağdura ateş ederek başından hayati tehlike teşkil edecek şekilde yararak öldürmeye teşebbüs ettiği, diğer sanık Süleyman Dilekçi'de sanık Mustafa Karatoprak'a yardım ve müzaharette bulunarak suça iştirak ettiği" açıklanarak sanık Mustafa Karatoprak'ı Türk Ceza Yasası'nın 448., 62., ve 6136 sayılı Yasa'nın 13., diğer sanık, Süleyman Dilekçi'nin de, Türk Ceza Yasası'nın 448., 65/1., ve 62. maddeleri uyarınca cezalandırılmalı istemiyle Kayseri Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

Kayseri 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 25.3.1980 gününde, 1980/28-30 sayılı ile Sanıkl yüklenen eylemin, ideolojik amaçlı sıkıyönetim ilanına neden olan yaygın şiddet hareketi niteliğinde bulunduğunu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi, 29.5.1980 gününde 1980/870 esas sayılı ile: Suçun, sıkıyönetim bölgesi dışında olan Kayseri ilinde işlendiği mahkemeye görülmekte olan herhangi bir dava ile bağlantılı bulunmadığı, bu nedenle davada Kayseri Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevli olduğu kanısına vararak, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne vurulmasına ve yargılamanın ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Başkan Ahmet H. Boyacıoğlu, Üyeler Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Orhan Erdem, Şeref Tolunç, Servet Tüzün ve İsmet Onur'un katıldığı 7.7.1980 günlü oturumunda, geçici raportör Hüseyin Çakıroğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın davada Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okandıktan; oturuma, Cumhuriyet Başsavcılığı'na katılan Yardımcı

.../...

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/180

Karar No : 1980/243

ÖZET : Sıkıyönetim ilan edilen bölgeler dışında politik ve ideolojik saikle işlenen ve bireysel nitelikte olan, sıkıyönetim askeri mahkemeleri el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içeriğinde bağlantısı bulunmayan suçlara ait davaları Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mustafa Karatoprak ve Süleyman Dilekçi

O L A Y : Kayseri C.Savcılığı'nca 8.2.1980 günlü iddianamede "10.1.1980 günümüzdeki mağdur Ali Yeşil'in, Fevzi Çakmak Mahallesi Çoruh Caddesinde evine giderken sanıklar Mustafa Karatoprak, Süleyman Dilekçi ve yanlarında bulunan açık hüviyetleri tes edilemeyen Menderes Hüseyin ve Tufan isimli şahıslarla karşılaştığı; siyasi görüş ayrılığından sanık Mustafa Karatoprak üzerinde bulunan ve ele geçirilemeyen 6136 sayılı Yas muhalif silahla mağdura ateş ederek başından hayati tehlike teşkil edecek şekilde yararak öldürmeye teşebbüs ettiği, diğer sanık Süleyman Dilekçi'de sanık Mustafa Karatoprak'a yardım ve müzaharete bulunarak suça iştirak ettiği" açıklanarak sanık Mustafa Karatoprak'ı Türk Ceza Yasası'nın 448., 62., ve 6136 sayılı Yasa'nın 13., diğer sanık, Süleyman Dilekçi'nin de, Türk Ceza Yasası'nın 448., 65/1., ve 62. maddeleri uyarınca cezalandırılmalı istemiyle Kayseri Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

Kayseri 21 Ağır Ceza Mahkemesi, 25.3.1980 gününde, 1980/28-30 sayılı ile Sanıkl yüklenen eylemin, ideolojik amaçlı sıkıyönetim ilanına neden olan yaygın şiddet hareketi niteliğinde bulunduğunu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi, 29.5.1980 gününde 1980/870 esas sayılı ile: Suçun, sıkıyönetim bölgesi dışında olan Kayseri ilinde işlendiği mahkemeye görülmekte olan herhangi bir dava ile bağlantılı bulunmadığı, bu nedenle davada Kayseri Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevli olduğu kanısına vararak, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne vurulmasına ve yargılamanın ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Başkan Ahmet H. Boyacıoğlu, Üyeler Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Orhan Erdem, Şeref Tolunç, Sekvet Tüzün ve İsmet Onur'un katıldığı 7.7.1980 günlü oturumda geçici raporör Hüseyin Çakıroğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın davada Adli Yargı'nın görevli olduğu yoldaki düşünce yazıları okunduktan; oturuma, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardım

.../...

Durmuş Çanıoğlu ile Askeri Yargıtay Paşavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü;

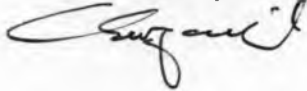
Sanık Süleyman Dilekçi duruşmadaki 4.2.1980 günlü ifadesinde "Mustafa Karatoprak ile beraber Fevzi Çamrak Mahallesi Ülkücü Gençlik Derneğine gittik, dernek kapalı idi dönüp istasyon caddesine gelirken derneğe yakın yerde iki kişinin karşıdan gelmekte olduğunu gördüm, Arkadaşım Mustafa Karatoprak bana Aliy Yeşil geliyor, bu komünisttir dedi. Karşıdan gelen şahıs 15-20 metre kala elini beline attı onun yanındaki ikinci şahıs kaçtı. Bu arada yanındaki Mustafa Karatoprak müştekiye doğru 3-4 el ateş etti. Ali Yeşil'in vurulduğunu gördüm". diyerek olayı anlatmasına; Kayseri 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararında suçun, ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığının açıklanmasına göre, sıkıyönetim ilanından sonra ve sıkıyönetim ilan edilen bölgeler dışında işlenen ve olay kısmında oluş biçimi açıklanan suçun, politik ve ideolojik saikle işlendiği ve bireysel nitelikte olduğu, örgütsel bir yönü ve içeriğinin bulunmadığı, bu durumu ile de sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olduğu yolunda dosyada yeterli kanıt bulunmadığı nedenleriyle Anayasa'nın 124. ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevlerini belirleyen 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddeleri hükümleri karşısında davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu durumda Kayseri 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğine bu nedenle Kayseri 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 25.3.1980 günlü 1980/28-30 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 7.7.1980 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

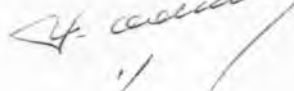
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu



Üye

Fethi Özdural



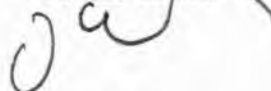
Üye

İsmail Oğuz



Üye

Orhan Erden



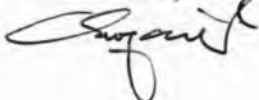
Üye

Şeref Tolungüç



Bu karara Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan



Üye

Servet Tüzün



Üye

İsmet Ömer

